

[Brøndlund Nielsen.]

at de altså ikke blot får ydelsen, mens de står til rådighed for arbejdsformidlingen.

Ellers skal jeg ikke knytte mange bemærkninger til forslaget. Den forrige regering nåede jo en række fremskridt med hensyn til omskoling og støtte hertil, men vi mener altså, at der er en mangel, når man tænker på især de selvstændige, der må opgive deres erhverv. Dét er det nødvendigt at finde frem til en omstillingsydelse som den, der her er foreslået.

Må jeg så til sidst have lov til at sige en enkelt rent principiel ting, og det er, at hvor meget vi end mener, at f. eks. dette her er noget rigtigt, så bør man altid her i folketinget, når man har den slags ting fremme, gøre sig klart, at vort hovedmål i den sociale politik selvfølgelig ikke er, at vi altid skal tilpasse mennesker til en udvikling. Der er jo tale om en vekselvirkning, men vi bør dog lægge vægt på, at det rigtige må være, at det er, om jeg så må sige, menneskene, der vælger udviklingen. I den forbindelse vil jeg sige — nu vedrører dette jo som nævnt især selvstændige og landmænd — at vi bør hele tiden sigte på, at vi ikke ligefrem i vor lovgivning gør noget for at besværliggøre disse grupper arbejder, f. eks. ved at pålægge disse mindre erhverv administrationsbyrder o. lign. Men det er kun en rent principiel bemærkning. Venstre går som sagt stærkt ind for, at denne sag fremmes mest muligt.

Inger Lise Petersen: Allerede i november 1968 fremsatte SFs tidligere medlem, nu afdøde Chr. Madsen som ordfører et forslag til folketingsbeslutning om førtidspension, og vi må så i SFs gruppe være taknemlige over, at andre, når vi ikke selv har gjort det, har fundet forslaget frem og støvet det lidt af. Det siger sig selv, at vi derfor er positivt indstillet over for de tanker, der ligger bag dette forslag om en omstillingsydelse, som der virkelig er et stort behov for. Men i modsætning til Chr. Madsens forslag indeholder hr. Valbaks ikke et ord om, at man vil tilbyde mulighed for omskoling af de lidt yngre, som bliver ramt af samfundets udvikling. Er det en forglemmelse, eller ligger begrebet omskoling i selve det, at man skal løse et omstillingsproblem? Det er noget, vi må se på i udvalget.

Ligeledes rummede SFs tidligere forslag mulighed for, at folk op i årene kunne gå over til et deltidsarbejde og få deres indtjening suppleret med en førtidspension, hvilket jeg stadig synes ville være et fremskridt for mange. Generelt er jeg tilhænger af, at vi fik en mere fleksibel pensionsalder, end vi har i dag, da det er meget individuelt og afhængigt af mange forskellige faktorer, ikke kun kalenderen og fødselsdatoen, hvor når mennesker er gamle og ikke ønsker eller orker at arbejde mere. Derfor mener jeg også, at det er rigtigt, når man i nærværende forslag ikke lægger sig alt for fast på aldersgrænserne. Men vi lover altså også en velvillig behandling af forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Valbak): Jeg står her med to udklip fra dagbladet Politiken. Det første er fra 22. februar i år. Jeg skal ikke give mig til at citere det, men vil gerne bede om tilladelse til at referere et par uddrag derfra. „Tidligere selvstændig, først på kursus så på socialkontor“, er en underoverskrift. Det drejer sig om en mand, der er tidligere selvstændig og ikke har kunnet forsikres mod arbejdsløshed. Det er sandsynligt, at han, refereres det, efter omskolingen må gå på socialkontoret for at opretholde familiens drift. Der kunne nok findes et bedre ord for drift, men det er nu en anden sag. „Men til sommer er der formentlig arbejde til ham,“ siger så arbejdsformidlingschefen. Vi befinder os i begyndelsen af februar måned. Det var det ene. Samme blad nogle dage senere: „Livsvigtigt at jeg finder arbejde,“ siger en anden. „For mig er det livsvigtigt at få arbejde,“ siger tidligere gartner. Han er en af de mange selvstændige, der har måttet give op over for stor driften. At det er livsvigtigt for ham at få arbejde, er ingen floskel, han er ikke medlem af nogen arbejdsløshedskasse, han får ikke arbejde efter endt omskoling. Det får han muligvis ikke, så må han gå på socialkontoret. Her siger forstanderen for et omskolingsapparat: „Et af de største problemer udgøres af de tidligere selvstændige forretningsdrivende, som efter for stor konkurrence har måttet dreje nøglen rundt.“ De er ikke sikret arbejde, fordi de har gennemgået vore kurser, de udgør en gruppe, som i virkeligheden er ilde stædt.“ Hertil knytter så arbejdsformidlingschefen, tidligere med-